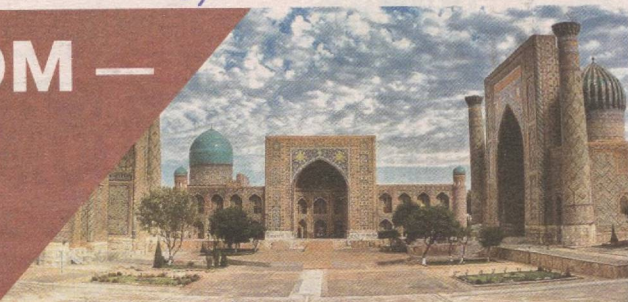

рб

МОЗИЙГА ЭҲТИРОМ — КЕЛАЖАККА ЭҲТИРОМ

2-с.

КУЧЛИ ДАВЛАТДАН — КУЧЛИ ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ САРИ

ЖАМИЯТ

№ 20 (656)
2019 йил
24 май,
Жума

Ижтимоий

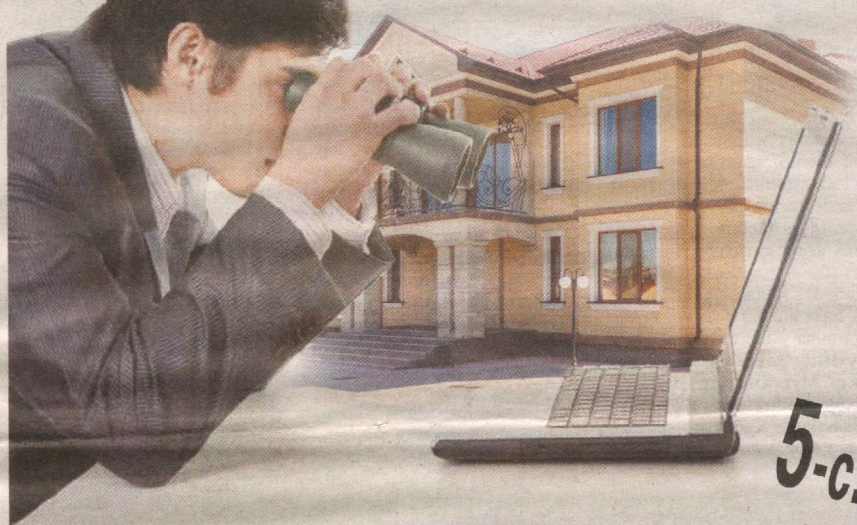
2006 йил 31 августдан чоп этила бошлаган

www.bong.uz

jamiyatgtz@mail.ru

5-с.

ЭЛЕКТРОН ТИЗИМ БИР ОИЛАНИ
УЙСИЗ ҚОЛДИРМОҚДА

6-с.

Фарзандингиз боғчага
бораман, деб
хархаша қилади

«Бегона» 3-с.
миллиардлар
татимайди

Савобни
сотманг!

4-с.

ҚИՏҚА
САТРАЛДАРДА
ЎҚИНГ!

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 22 май куни электро-техника саноатини ривожлантириш, ишлаб чиқариш ва экспорт ҳажмини ошириш масалаларига бағишланган ййгилиш ўтказди.

Мозийга эҳтиром — келажакка эҳтиром

Ҳар куни Регистон майдонига юзлаб сайёҳлар келади, фарзандларимиз томошага боради. Уларга мажмуанинг маҳобати, жозибаси ҳақида гапирамиз-у, уни ким қурдиргани хусусида ҳар доим ҳам айта-вермаймиз. Бу ҳақда ё билмаймиз ё худ билсак-да, жиммиз. Масалан, ўзбек миллатининг келиб чиқиши, унинг Баҳодир Ялангтўшдек асл фарзандлари фаолияти ҳақида тарихчиларимиз қачон тилга киради? Бу каби ҳали айтилмаган ифтихорларимиз кам деб ўйлайсизми?

Эсингизда бўлса, Президентимиз Шавкат Мирзиёев 2017 йил 19 сентябрда БМТ Бош Ассамблеясида илк марта чиқиш қилгач, ташкилотга Ўзбекистоннинг «таширф қозони»га айланган Самарқанддаги Регистон майдони макетини совға қилганди. Бу эсдалик Хавфсизлик кенгаши ва БМТ Бош Ассамблеяси орасидаги сунага ўрнатилиб, бутун дунёга Ўзбекистон деган юртдан хабар берувчи жарчига айланди...

«Ялангтўш Баҳодир»

Регистон майдонига кўрк бериб турган «Шердор», «Тиллакори» мадрасаларининг қурилиши XVII асрда шаҳар ҳокими бўлган Баҳодир Ялангтўшбий номи билан боғлиқ. Тарихий манбаларда, жумладан, Малик Шоҳ Хусайн Сеистонийнинг «Таърихи ихъйа ал мулк» асарида келтирилишича, олчин уруғидан бўлган Ялангтўш Баҳодир (Абдулқарим исмини ҳам қўллаган) расмий ҳужжатларда эса Низомуддин Ялангтўшбий Оталиқ номи билан ёриқ берган. Отасининг номи Бойхўжа бўлиб, нақшбандия тариқатининг таниқли сўфийси Хўжа Ҳошим Даҳбедийнинг муриди эди. Ялангтўш Баҳодирнинг уч фарзанди — Иқлимобону ва Ойиб-би исмли қизлари, отасидан 6-7 йил илгари вафот этган Бойбек исмли ўғли бўлган. Ялангтўш Баҳодир ўзи қурдирган «Шердор» мадрасасининг бунёдкори сифатида 1619 йили ўз номини ёзиб қолдирган (ўзбек тилидаги таржимаси): «**Муҳандис гумбаз аркини тасвирлаганда кўк ҳайратдан ҳилолни бармоқ каби тишлаб олди, унинг асосчиси Ялангтўш Баҳодир бўлганлиги учун ҳам, қурилиш йили «Ялангтўш Баҳодир» деб номланди.**» Бундан аниқлашдики, мадраса аслида, «Шердор» эмас, балки «Ялангтўш Баҳодир» мадрасаси деб номланган. Ҳар икки мадраса безак услуби ўзига хослиги билан ажралиб туриши ҳеч кимга сир эмас. «Шердор» мадрасаси пештоқига чизилган оқ оҳуни қувлаётган қизғиш рангли шер, кўзи доира шаклидаги кўёш тасвирида ботиний маънолар мужассам: буржларга кўра бахтли келажакка, абжад ҳисобида Ялангтўш Баҳодирга ишора қилиб, мадрасанинг қурилиши бошланган йилни кўрсатиб туради.

Элимиз орасида кўп қўлланладиган «Елканг кун кўрсин!», «Елкамизга кўёш тегди»

сингари олқишлар шунчаки ўйлаб топилмаган. Елкага ёки яланг тўшга кўёш тушиши замирида ёруғликка, эгулик ва илиқликка бўлган интилиш аниқлашган. Бу фалсафа айнан «Ялангтўш Баҳодир» («Шердор») мадрасаси манглайида чизилган елкасида инсон юзига кўёши бўлган шер тасвирида ҳам кўринган. Ушбу тасвир тўла-тўқис ҳукмдорнинг айнан «Ялангтўш» сифатини ўзида яққол намоён этади.

Янги бунёдкорлик

...Даврлар ўтиши билан Регистон худудида қурилган бунёдкорлик нурай бошлайди. XVII асрда Самарқанд ҳокими Ялангтўшбий 1619-1638 йилларда ўз маблағи ҳисобига «Улугбек» мадрасаси қарши-сида «Шердор» мадрасасини қурдилади. Орадан ўн йил ўтгач, унинг ёнида жойлашган карвонсарой ўрнига 1649-1659 йилларда «Тиллакори» мадрасасини тиклайди. Улугбек томонидан қурдирилган карвонсарой нурай бошлагач, тиклаш имконияти бўлмагани боис ўрнига «Тиллакори» мадрасаси қурилган.

Регистон ансамблининг яратилишига бош бўлган Ялангтўш Баҳодирнинг ҳаёти ва фаолиятига доир материаллар бизгача жуда кам этиб келган. Тарих дарсликларидега асосан ҳокимлик фаолияти, «Шердор» ва «Тиллакори» мадрасаларининг қурилишида бош-қош бўлгани ҳақида қисқача маълумот бериш билан чекланган. Манбаларда Ялангтўш Баҳодир 1576 йилда туғилган бўлиб, олчин уруғига мансублиги ва 1656 йилда вафот этгани қайд этилган. Вагунги кунда фанда унинг туғилган жойи, миллати хусусида турлича фикрлар билдирилса-да, унинг томирида туркий (ўзбек)лар қони оққан. Ҳоким сифатида Самарқанд шаҳрининг гуллаб-яшнашига улкан ҳисса қўшгани, «Шердор» ва «Тиллакори» мадрасаларининг қурилишига бош бўлгани ҳамда XVII асрда Марказий Осиё халқлари ҳаётига жиддий ҳавф солган жунгорлар ҳужумини бартараф этишда ҳал қилувчи роль ўйнагани эътироф этилади. Ялангтўшга Маҳдуми Аъзам авлодларига шогирд бўлиши келгусидаги фаолияти учун бир қатор имкониятларни яратиб берган.

Ялангтўш ёшлигидан Бухоро ҳукмдори Динмуҳаммад

эътиборида бўлади ва ўша ердаги мадрасада диний, дунёвий ва ҳарбий соҳаларда таҳсил олади. 1593 йилда алимул уруғи бийи этиб тайинланганда у ўн етти ёшда эди. Аста-секин сиёсий давраларга кириб бораётган Ялангтўш 1611-1612 йилларда Вали Муҳаммадхон ва аштархонийлар ҳукмдори Имомқулихон ўртасидаги зиддиятларга аралашиб қолади ва Имомқулихоннинг қўллаши туфайли 1612 йилда дастлаб Самарқанд амири ва кейинроқ оталиқ мақомига эришади. Ўз қўшини, бойлигига эга бўлган Ялангтўш Бухоро ҳукмдорининг ҳарбий харақатларида фаол қатнаша бошлаган ва тезда шўҳрат қозонган. 1623 ва 1631 йилда Эрон қўшини Балх вилояти устига юриш қилганда у Балх ҳокими Надр Муҳаммадхонга ёрдам берган. Надр Муҳаммадхон Имомқулихон ўрнига тахтга ўтиргач, Ялангтўшга Кобул атрофидаги бир қатор худудларни инъом қилган.

Яна бир гап. Баҳодир Ялангтўш Надр Муҳаммадхон тарафида туриб Бобурий ҳукмдор Шоҳжаҳон қўшини билан тўқнашади. Унинг бундан кейинги фаолияти жангу жадаллар ичиде кечади. Имомқулихон аскарларига бош бўлиб, Тошкент ва Туркистонни эгаллайди. Эсимхон, Турсун султон қабилаларга қарши кураш олиб боради. Сайрамга юриш қилади. Бу даврда Марказий Осиё халқлари бошига улкан ҳавф таҳдид солиб турарди. Марказий Осиёдаги давлатларнинг география, иқтисодий жиҳатдан қулай шароитда жойлашгани, бойлиги кўндан Шарқий Туркистоннинг шимолий қисмида яшовчи жунгорларни қизиқтириб келарди. XVII асрнинг иккинчи чорагида ҳозирги Қозғистон худудида Хитойнинг ғарбий ерларидан келган жунгорларнинг босқини кучаяди. Бу пайтларда Қозғоқлар уч тарафга бўлиниб, кўчиб кетди. Сирдарё қорақалпоқлари ҳам қозғоқларга қўшилиб, турли тарафга кетишга мажбур бўлади.

Жунгорларни қувиб...

Қозғоқ бийлари ўзбек ҳукмдорлари билан бирлашиб, ташқи душманга қарши курашиш йўлини татишти. Пароканда бўлган қозғоқ эли оқсоқолларининг илтимосига кўра, 1604

йили Ялангтўш 10 минглик қўшин билан жунгорларга қарши ҳужум қилиб, уларни орта чекинишга мажбур қилади, бироқ ўз ерларига қайтиб борган қозғоқларнинг тинч ҳаёти узоққа чўзилмайди. Самарқандлик жанговар ҳокимнинг юртига қайтиб кетганини билган жунгорлар хони Ботур хунтайжи қўмондонлигида қозғоқлар устига иккинчи бор ёпирилиб келади. Еттисув ерларигача бўлган худуд Жунгория таркибига қўшиб олинади. Еттисувда яшовчи аҳоли оқсоқоллари Самарқандга келиб, Ялангтўшдан яна ёрдам беришни сўрайди. Бу сафар Ялангтўш Баҳодир мукамал даражада қуролланган Самарқанднинг 30 минглик қўшини билан ўзбек ва қозғоқ қардошларга ёрдамга отланади. Чимкент ёнида бўлган катта тўқнашувда Самарқанд қўшини голиб келиб жунгорларни ҳозирги Алматыга қалар «улоқтиришади». 1643 йили Орбўлоқ ёнида бўлган жангда Ялангтўш 20 минглик қўшин билан қозғоқ хони Жангир хоннинг жунгорларга қарши бўлган курашига ёрдамга келиб, яна муваффақият қозонади. Шу тариқа унинг ҳаёти ҳам жанг майдонига айланиб кетади.

Кейинчалик Ялангтўш Эронга юриш қилиб, Машҳад ва яна бир қанча шаҳарларни босиб олиб, кўнлаб уста-хун-нармавандларни олиб қайтади... У умрининг охиригача Самарқанд заминининг гуллаб-яшнаши, илм-фан ривожига, халқ ҳаётининг фаровонлиги йўлида хизмат қилди, мадрасалар қурдириди. Шарқ гавҳари бўлган Регистон ансамблининг қурилишига бош-қош бўлди. У Марказий Осиё худудида яшаётган элларни, жумладан, халқимизни жунгорлар ҳужумидан асраш билан мамлакатни вайронликдан, қирғинбарот хунрезликлардан асраб қолди. Бу унинг Марказий Осиё халқлари олдидаги жаҳоншумул хизматидир. Шунинг учун ҳам қўшин Қозғистон давлатида Баҳодир Ялангтўш номини абадийлаштириш борасида самарали ишлар амалга оширилмоқда.

Рус шарқшуноси А.П.Хорошчин Баҳодир Ялангтўш

олчинга шундай таъриф беради: «Тиллакори билан Шердор бундан 200 йил олдин Самарқанд ҳокими Ялангтўшбий ёки Ялангтўш Баҳодир томонидан Форсдаги Машҳад шаҳри эгаллангач, қўлга киририлган пул ва бойликлар ҳисобига қурилган. Ялангтўш асли ўзбекларнинг олчин бўғинидан бўлган. Д.И.Эвнерицкий эса «Тиллакори масжиди (мадрасаси) ўзбекларнинг олчин уруғидан бўлган Ялангтўш Баҳодир томонидан насроний тақвимига кўра, 1618 йили қурилган. Шердор масжиди (мадрасаси) 1616 йили қурилган, Абу Тоҳирхожанинг келтиришича, ўзбекларнинг олчин уруғидан бўлган, юқорида Ялангтўш Баҳодир деб аталган шахс томонидан қурилган бўлиб, бу бино Регистонда турган учала масжид (мадраса)дан ҳам энг улувори саналади», деган асосли гапларни айтган. Бундай мисолларни яна давом эттириш мумкин.

Адолатпеша ҳукмдор

Мозийнинг XVII асрда Самарқанд билан боғлиқ томонларига аниқликлар киритиш, унда Баҳодир Ялангтўшнинг адолатпеша ҳукмдор, моҳир саркарда, илм-фан ҳомийси, меъморий обидалар ижодкори сифатида тутган ўрнини белгилаш, умумтаълим мактаблари ва олий ўқув юртлари дарсликларига Ялангтўш Баҳодир фаолияти кенгроқ ўрганилиши, илмий талқиқот доирасига тортилиши бутунги кун талабига айланди, назаримизда. Регистон мажмуи ижодкорига Самарқандда ҳайкал тиклаш, марказий кўчалардан бирини унинг номи билан аташ вақти келмади? Зеро, бу ишларнинг амалга оширилиши ёш авлод онгида Ватанга муҳаббат, маданий ва маънавий меросга ҳурмат туйғуларини уйғотиш борасида бошқа буюк бобаконларимизга кўрсатилган эътибордан қолишмайди.

Толиб Жўраев,
Эркин МУСУРМОНОВ,
Самарқанд давлат
университети доцентлари

Мутахассислар Чустдан чиққан «шифобахш» сув аслида истеъмолга яроқсиз эканлигини қайд этишди.

«Бегона» миллиорда тотимайди

Пойтахтда фаолият олиб борувчи «Alan Systems Group» раҳбари Ш.Абдуллаев 2018 йилнинг 1 февралдан то 1 апрелга қадар жами 89 538 231 400 сўмлик ноқонуний пул айланмасини амалга оширган.

Қандай қилиб?

Айбланувчининг таъкидлашича, «Alan Systems Group»ни аслида Нодир исмли шахс ташкил этган. Ш.Абдуллаевни эса ҳар ой 1 000 000 сўм миқдоридан иш ҳақи беришни ваъда қилиб, МЧЖ раҳбарлигига кўндирган. Шундан сўнг икковлон фирма ҳужжатларини расмийлаштиришга қиришади: «Asia Alliance Bank» АТБ банкнинг Шайхонтохур филиалида асосий ва иккиламчи ҳисоб рақам очилади. Миробод туман ДСИдан ҳисоботларни электрон топшириш қалити олинади. Хуллас, ҳаммаси силлиққина ҳал бўлади.

Ана энди ...

Ш.Абдуллаев жамият раҳбари сифатида Нодир айтган турли ҳўжалик юривчи субъектлар билан қурилиш материаллари сотиб олиш ва етказиб бериш бўйича шартнома имзолаб, ўзаро товарсиз ҳисоб-китоб қила бошлайди.

Натижада, пул ўтказиш йўли билан харид қилинган жами 84 158 190 000 сўмлик юқори ликвидли, харидорғир маҳсулотларни нақд пулга сотиб, савдо тушумларини белгиланган тартибда жамиятнинг ваколатли банкдаги ҳи-

соб рақамига кириш қилмасдан, ўз эҳтиёжларига сарфлаб юборди. Мазкур миқдордаги пул маблағлари айланмаси бўйича давлат бюджетига тўланиши лозим бўлган солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар юзасидан Яққасарой тумани ДСИга белгиланган муддатларда электрон шаклда ҳисоботларни тақдим этган. Шу йўл билан 2018 йил 25 апрель ҳолатига «Alan Systems Group» МЧЖ нинг солиқ ва бошқа мажбурий тўловлардан давлат бюджети олдида 8 634 892 600 сўмлик боқиманда қарздорлиги вужудга келган.

Бу ҳали ҳаммаси эмас!

«Тадбиркор» Ш.Абдуллаев «Alan Systems Group» жамиятини Яққасарой туман ҳокимлигида рўйхатдан ўтказмасдан ва улгуржи савдо фаолиятини амалга ошириш учун лицензия олмасдан, 2 ой мобайнида 5 961 055 000 сўмлик ноқонуний улгуржи савдо қилади.

Бундан ташқари, Самарқанд ви-

лоятда фаолият юривчи «Ibrat-Avtotrans» МЧЖ номига автомобиль транспортда юкларни шаҳарлараро ташиш йўналишида ташиш фаолияти билан шуғулланишга рухсат берувчи лицензияни «Alan Systems Group» номига расмийлаштирган ҳолда қалбакилаштириб, ноқонуний тарзда автотранспортда 7 836 333 000 сўмлик юк ва йўловчиларни ташиш фаолиятини амалга оширади.

Ш.Абдуллаев ҳамтовоғи Нодир билан шу каби қинғир ишларни яна давом эттириб, сохта шартнома асосида «Kamron story Servis» МЧЖ раҳбари Пайзиев Эргашбойдан 227 500 000 сўмни ўзи фаолият юритаётган МЧЖ ҳи-

собига тушириб, ушбу маблағни ҳам нақдлаштириб юборди. Содир этилган жиноятларини яшириш ва шу орқали жиноий жавобгарликдан қочиш мақсадида МЧЖнинг фаолияти давомида расмийлаштирилган бирламчи бухгалтерия ҳужжатлари, жамиятнинг қатъий ҳисобгаги гувоҳнома ва бошқа таъсис ҳужжатларини қасдан йўқ қилади.

Суд ҳукмига кўра

Ш.Абдуллаев Жиноят Кодексининг бир неча бандлари бўйича айбдор деб топилди. Хусусан, ундан давлат фойдасига 8 684 813 600 сўм солиқ ва бошқа мажбурий тўловлардан қарздорлик ундириладиган бўлди. Шунингдек, «Alan Systems Group» МЧЖнинг Тошкент шаҳар «Asia Alliance Bank» АТБ Шайхонтохур филиалидаги ҳисоб рақамда хатланган 34 925 649 сўм маблағ зарарни қоплатишга қаратилди. Ш.Абдуллаевнинг ўзига Жиноят кодексининг 89, 61-моддалари тартибда тайинланган жазоларни қисман қўшиш йўли билан узил-кесил уч йилга олти ой муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

А.ФАЙЗИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратура ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти Тошкент шаҳар бошқармаси Сергели туман бўлими бошлиғи ўринбосари

31 йиллик қурилиш

Хоҳишонинг, хоҳишонманг айна кунларда, бизнинг замонамизда шундай қурилишлар бор эканки, кўриб, ёқа ушлашингиз аниқ. Бундай боши бору охири йўқ, узундан-узоқ қурилишни кўрганлар «Туя гўшти емаганми», деб кўя қолади. Ҳақиқатдан ҳам, қурилиш туя гўштини емаганда, 31 йилдан бери бит-масмиди?

Гурлан туманидаги Хизир эли қишлоғига йўлимиз тушди. Ушбу қишлоқнинг «Навбирёп» маҳалласида жойлашган 32-сон умумтаълим мактабининг қўшимча биноси бундан роппа-роса 31 йил аввал қурилиб, фойдаланишга топширилиши мўлжалланган эди.

1985 йилда қурилиши бошланган мазкур мактабнинг учинчи қавати ҳам битай-битай деганда негидир тақа-тақ тўхтади, қоли. Одамлар: «Қурувчилар Хивадаги «Қалта минор»ни

битказа олмай осмонга учиб кетишган», деб ривоят қилишади. Булар ҳам худди шу қурувчилар каби учиб кетишимикан?

31 йил давомида туманга қанча ҳоким, мактабга қанча директор келиб кетмади, дейсиз. Ушбу мактабнинг ҳуснига доғ бўлиб турган қўшимча бинони улар кўрмади, деб ўйлайсизми? Қўришган. Аммо уларда на ҳафсала, на бир иштиёқ бўлган. «Мен сенга тегмасам, сен менга тегма» қабилда иш юритишган бўлса керак!

— Бу қурилиш мен армияга чақирилган йилим бошланган эди, — деб гап бошлайди мактаб директори Ўктам Бобожонов. — Армиядан ҳам келдим. Ҳатто, шу мактабга директор бўлдим. Аммо унинг туриши ҳамон шу. Ўзгариш йўқ, Унга айтдик, бунга айтдик. У ёққа, бу ёққа ёздик, фойдаси йўқ. Қура-миз ҳам дейишмайди. Йиқитамиз ҳам дейишмайди.

Бу қўшимча бино мактабга кираверишда жойлашган. Ким келса, шу ердан ўтади. Бугунги кунда «отам замони»дан қолган, «музей»га айланаётган мазкур уч қаватли чала иморатни кўриб,

уларнинг ҳафсаласи пир бўлади. Аммо ҳар кун кўриб ўтаверсанг, кўзинг ҳам ўрганиб қоларкан.

Совет даврида қурилиши бошланган бино мустақиллигимизга 28 йил бўляптики, битмайди. Қанча-қанча эски иморатлар бузилиб, ўрнига янгилари қурилади. Лекин бу мактаб биноси кўргазмага қўйилган ҳайкалдай на у ёқди, на бу ёқди бўлди. 31 йилки, қиш-қировли, кўёшли кунларга дош беролмай, ало бўлиб, нурай бошлаган бинога ичингиз ачишади, холос. Эсиз, шунча маблағ, эсиз, шунча меҳнат.

— Шу қурилишда олдид қурувчи бўлиб ишлаганман, — дейди шу ерлик отахонлардан бири. — Ўша пайтлари 30 ёшга

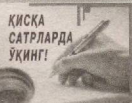
эдим. Энди бўлса, нафақа оляпман. Қаридик, болам. Бу бино ҳам қарибди. Тукилиб қолибди. Вақт ўтишини қаранг. Элга нафнинг тегмай қаришнинг ўзи даҳшат экан. Афсус, кимларнингдир безътиборлиги сабаб шунча маблағ, меҳнат увол бўлди-я.

Мактабнинг ёндош блоклари 1998-1999 йилларда ишга тушган. Агар мактаб тўлиқ қувват билан ишласа, 844 нафар ўқувчини ўз бағрига олади. Ҳозирда 320 ўрни ишлайди. Шунинг учун ҳам дарслар икки смнада олиб бориляпти. Уч қаватли бино бўлса, айтганимиздай 31 йилдан бери савлат тўкиб, кўёш қоқи бўлиб турибди.

Мактабда 600 нафарга яқин ўқувчи 21 та синфда ўқимокда. Кўп мактаблар бино тополмай қийналиб турган бир пайтда бизла жой ҳам, бино ҳам бор. Фақат қурилиши аро йўлда қолиб кетгани ачинарли.

Ушбу жараёнга мутасадди раҳбарлар эътибор қаратишини истардик. Ҳурматли ҳоким ва сектор раҳбарлари! Бу масалага 31 йил панжа ортидан қаралгани етар!?

Болтабой Мухаммад ҚУРБОН,
журналист

Бухорода 2,5 миллиард сўм маблағ сарфланган, 120 иш ўрнига эга тикувчилик цехи очилди.

Савобни сотманг!

Яратганга шукри, муборак Рамазон ойини кўтариш кайфиятда ўтказаямиз. Аммо, афсуски, бу ойда ҳам кўнгилни хижил қиладиган айрим ҳолатлар учрамоқда. Хусусан, яқинда ифторлик учун Кўйлик бозорига тушган дўстим ўрикни 10 мингга беришини сўраганда сотувчининг «Ўғирлаб олмаганман, инсоф билан сўранг!» дея ғазабнок оҳангдаги муносабати кишини жиддий ўйлантиради. Шундай нохуш ҳолатларга қарамай, ОАВ «Муборак Рамазон ойи муносабати билан Самарқанд шаҳрида тадбиркор йигитлар томонидан бепул нон тарқатилмоқда» деган хабар билан кўнгилларга ёруғлик улашди. Бундай пайтда инсоф, диёнат, тўғрилиқ, ҳалоллик, саҳийлик каби тушунчаларга ошно инсонлар кўплигига яна бир қарра ишонч ҳосил қиламиз. Келинг, шу ўринда айни кунлардаги нарх-наво тўғрисида фикр юритсак.

лаётганини билиб оламиз. Чунки, ўткир нурли ёриткичлар билан ёритилган расталардаги меваларнинг томорқан-гизда пишиб этилишига ишонгингиз келмайди.

Арзоннинг оши татимас

Айтиш мумкинки, ҳаво ҳарорати кундан-кунга исиб бораётган бир пайтда рўздорларимиз витаминларга бой маҳсулотлар истеъмол қилиши зарур. Аммо Рамазон ойда ана шундай маҳсулотларнинг нархини сунъий ошириш ҳолатлари кўп учрайди. Бу эса кам таъминланган, даромади ҳаминқадар бўлган рўздорлар учун қимматлик қилиши, шубҳасиз.

— Кунора бозорга тушамиз. Бозорлардаги заррача нарх ўзгариши минглаб, миллионлаб инсонлар ҳаётига таъсир кўрсатади, — дейди **харидор Бектош Эргашев**. — Айниқса, муборак Рамазон ойида ҳар кунимиз бозорда ўтади. Саҳарлик, ифторлик учун зарур маҳсулотларни харид қилишга ошқамиз. Аммо кеча бошқа, бутун бошқа нархга кўзингиз тушганда айрим одамларнинг муборак ойда савоб олиш ўрнига бизнесга ружу қўяётганига ачинасан. Қолаверса, айрим расталардаги сотувчиларга нарх қимматлигини айтсангиз, уларнинг юз-кўзидан «Осанг шу, бўлмаса ўзинг биласан» деган маънони ўқасиз.

Отанг — бозор, онанг — бозор

Шаҳарда яшовчи аҳолининг бозорга тушишга ҳа деганда вақти бўлавермайди. Шуни ҳисобга олиб, ҳар бир мавзёда минимаркет ва супермаркетлар фаолият юритади. Уларда сифатли маҳсулотларни топишимиз турган гап. Бироқ нархлар бозордан балинд бўлишини шаҳарда истиқомат қилувчи аҳоли яхши билади ва бунга ажабланмайди.

Сара помидор бозорда 10 минг бўлса, маркет расталарида икки, уч минг қимматроқ бўлиши турган гап. Яна уларнинг жойлашув ўрнига қараб, маркетлардаги нархлар ҳам бир-биридан фарқ қилишига нима дейсиз.

— Ўртача 300 минг сўмга бозордан бир ҳафтага етадиган бозорлик қилиш мумкин, аммо маркетда эса бу пул хамир утидан патирга айланиб қолиши турган гап. — дейди **журналист Исможон Кўчқоров**. — Шунинг учун айтса керак «Отанг бозор, онанг бозор» деб.

Тўғри, агар бозор ва маркетни ёнма-ён қўйиб солиштирадиган бўлсак, маркетларнинг «Онангни отанга бепардоз кўрсатма» деган гапга амал қи-

Биздаги саховатлилар

Тўғри, ҳамма сотувчилар, тадбиркорлар шундай нарх-навони кўтарди дейиш фикрдан йироқмиз. Мисол учун, яқинда Рамазон кириши билан интернет тармоғида чиққан саховатли инсонларнинг ўз касби бўйича кам таъминланган одамларга текинга хизмат кўрсатиши тўғрисидаги мурожаати кўпчиликнинг эътирофига сазовор бўлди ҳамда буни ҳеч кимга сездирмасдан амалга ошираётганлар ҳам кўплаб топилди.

Бир сўз билан айтганда, муборак ойнинг ҳар кунидан савоб олишга интилайлик. Айниқса, ўзимиз етиштираётган ва ишлаб чиқараётган маҳсулотларга улуг кунларда оз-моз чегирма қўйсак, нарх-навони сунъий оширма-сак мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Бегали ЭШОНҚУЛОВ,
«Жамият» муҳбири

Ичкиликнинг «Шарофати»

Пойтахтимизнинг Яшнобод тумани Фарғона йўли кўчасидаги хонадонлардан бирида яшовчи Шаҳзод Худоёров эндигина йигирма икки ёшга кирган. У ўқиб-ўрганиб, касб-хунар эгаллайдиган ёшда судланди. Бекорчилик, ичкилик, бир касбнинг бошини тутмагани боис шу қўйга тушди.

Шу йилнинг 14 январь куни Шаҳзод Худоёров таниши Э.Алиев билан Комила исмли қизнинг тутилган кунига бориб, спиртли ичимлик ичди. Ширакайф йигитлар кўчага чиққанида соат тунги 23:00 лар эди. Шундан кейин улар Авнасозлар даҳасига бориб пивоҳўрлик қилишди. Э.Алиевнинг эски таниши С.Эмцов ҳам оғайниси билан ўша ерда экан. У бир масалада Э.Алиевни четроққа ўтиб гаплашишга таклиф қилади.

— Яхшиси, бу масала юзасидан эртага гаплашайлик, — деди улардан бири. Яхшигина кайфи бор йигитлар ўртасида озгина тортишув бўлди.

Уларнинг босиб олиб, ичкиликни давом эттириш учун дўкон томон кетишаётганда бу сафар жанжал чиқиб, муштлашиш бошланди кетади. Шу пайт Шаҳзод тўғри қархатиши учун Э.Алиевнинг уйдан олган пичоқни сумкадан чиқариб, С.Эмцовнинг чап оёғига икки марта уради...

Судланувчи Шаҳзод Худоёровнинг содир қилган жинояти, унинг ўз айбига тўлиқ иқроқлик билдирганидан ташқари, жабрланувчи ҳамда гувоҳларнинг кўрсатмалари, суд-тиббий экспертизаси хулосаси ва бошқа далиллар билан ишботлади. Шаҳзод Худоёров безорилик оқибатида қасддан баланга оғир жараҳат етказган. Судланувчи ва жабрланувчи илгари бир-бирини танимаган ва улар ўртасида низо бўлмаган. Суд Ш.Худоёровга жазо тайинлашда барча жиҳатларни эътиборга олди ва қилмишига яраша жазо тайинлади...

Фожиянинг сабаби нимада, деган савол туғилиши табиий. Бекорчилик, ичкилик, фойдали иш билан банд бўлмаган йигит охир-оқибатда жиноятга қўл урди.

Ҳўш, бунда ким айбдор? Э.Алиевми ёки С.Эмцовми? Ё бўлмаса, туғилган кунини ўтказган Комилами? Назаримда, бундай вазиятда фақатгина инсоннинг ўзи айбдор. Барчаси ичкилик ичишининг оқибатида келиб чиқди. У ана шундай, ундан татиган одам ўзини бошқаришга қатъийналади. Фарзандларимизни эҳтиёт қилайлик, уларни бўш қолдирмайлик!

Аброр САИДОВ,
жиноят ишлари бўйича
Тошкент шаҳар
Яшнобод туман суди раиси

Оқлик билан алдаб бўлмайди

Кеча ишлаб ўтирсам, қизим кўнгирак қилди. Кайфияти чоғ.

— **Ассалому алайкум. Ойи, ойи, «Буюк ипак йўли» метро-си яқинидадан қаймоқ сотиб олдим! Бир бонкасини ўн минг сўмга бериб юборди, яхши хола экан... Саҳарликка қаймоққимиз.**

— Ваалайкум ассалом! Майли, совуткича қўйиб қўй, — унга шундай дедиму талабалигимда бир аёл менга ялина-ялина қаймоқ сотгани, у қаймоқ эмас, бўтқа бўлиб чиққани эсимга тушди. Онанг қишлоқдан келган содда қиз эди. Сен шаҳарда улғайсанг ҳам содалик мендан ўтибди-да. Тушдан кейин кўчала қаймоқ айниб қолади-ку бунақа иссиқда. Кўнглимдан ўтган гашни унга билдиргим, кайфиятини туширгим келмади. Ишдан қайтишимга ифторлик дастурхони тайёрлаб қўйган қизларимни дуо қилиб, қаймоқ эсимга тушди. Совуткични очиб қарадим. «Қаймоқ»нинг идиши бўзгича қора полиэтилен қопчиққа ўралган. Секин қопчиқни йиртиб олдим. Идишнинг теласидан икки сантиметр жойида қай-

моқ бор, пасти эса... Нималигини англаш қийин, саргимтир зардобми бир нима бор эди. Қизим кайфиятимни кўриб, қўлимдан идишни олди:

— Ойи, содлагина аёл эди. Иссиқда чарчаб кетдим, рўздорман, шуни олиб кетинг, тоза қаймоқ, дея ялинганига раҳим келиб олгандим. Ойи, рамазонда ҳам одамлар алдайверадими? Энди нима қиламиз?

— Майли, хафа бўлма. Саҳарликка бошқа нарса пиширамиз. Алдайдиган одамлар учун ойнинг, жойнинг аҳамияти йўқ. Мен ҳам сента ўхшаб бир пайтлар раҳмдиллигимдан қаймоқчига алданганман. Демак, ўша аёл ёки унга ўхшаганлар ҳамон бор. Уларга Аллоҳ кифоя қилсин.

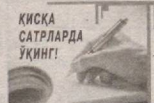
Уни овутияману ёшлигимда онамдан эшитган насиҳат ҳаёлимда айланди. Бир кун уйимизга узокроқ қўшни қатиқ сўраб чиқди. Мен қатиқ йўқ, дедим. Чунки эрталаб солган томизги ҳали сутни қатиққа айлантирганми, йўқми, деган хавотирим бор эди. Онам қатиқ бор-ку, дея қўшнига янги, иссиқ қатиқдан қўйиб берди. У дуо қила-қила чиқиб кетди. Мен чага тайёр қатиққа ичим ачиб қолавердим. Идиш бир кўзгалдим, қатиқнинг мазаси бузилади. Онам шунда менга: «Уйда бор нарсани йўқ, деб бўлмайди. Жуда бергинг

келмаса, вазиятни тушунтиришинг керак. Ахир, оқлик Аллоҳнинг берган ризқи-ку. Сен бугун қўшнидан қизгонсанг, эртага Худо биздан қизғониб, сизиримиз суг бермай қўйса нима бўлади? Кўрлингми, у чашмасига барака берсин, деб дуо қилди. Оқлик билан алдаб бўлмайди.

Оқлик билан алдаб бўлмайди... Ҳаёлимда шу сўзлар айланади. Аслида, бугун бозорларимизда, супермаркетларда ва маҳсул сотувчи дўконларида оқлик маҳсулотларини истаганча топиш мумкин. Куннинг иссиғида кўчадан бу маҳсулотларни олиш соғлиққа ҳам, гигиенага ҳам тўғри келмайди. Буни кўпчилигимиз яхши биламиз. Лекин ўзини ҳоқисор тутиб, солда кўринган одамларни алдаб, ялиниб-ёлвориб, бир нималар сотиб юрган одамлар олган пулларига болаларига қайси юз билан нон едирар экан? Қизим айтганидек, рўздор бўла туриб (агар рўздор бўлса) алдагани виждони қандай йўл қўйди экан? Рамазон келиши билан шайтонлар қишанланади, дейилади муқаддас китобларда. Лекин одамлар ичиданги шайтондан қутула олмас экан. Бошқаларни алдаши учун ҳаммиша фурағат топишаверар экан-да.

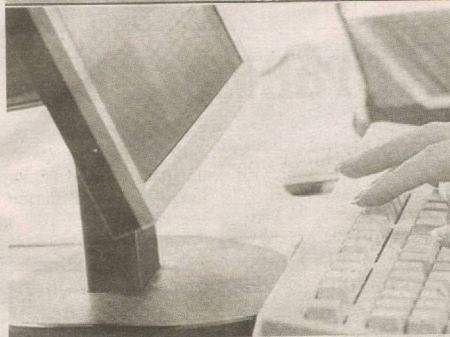
Содда болам-а...

Манзура ШАМ

Ўзбекистоннинг чекка қишлоқларига ҳам симли интернет кириб боради.

Электрон тизим бир оилани уйсиз қолдирмоқда

ГАВҲАР СИТАНОВА ХОРАЗМ ВИЛОЯТИНИНГ ЯНГИ-БОЗОР ТУМАНИ БЎЗҚАЪЛА ҚИШЛОҒИДАГИ «ИФТИ-ХОР» МАҲАЛЛАСИДА ИСТИКОМАТ ҚИЛАДИ. АЙНИ ВАҚТДА УНИ 29 ЙИЛДАН БУЁН ОИЛАСИ БИЛАН ЯШАБ КЕЛАЁТГАН УЙИДАН ҲАЙДАБ ЧИҚАРИШМОҚЧИ. ЁР-ДАМ СЎРАБ МУРОЖААТ ҚИЛГАНДАН СЎНГ МАСАЛАНИ ЎРНИДА ЎРГАНИШГА ҲАРАКАТ ҚИЛДИК.

— Гавҳар опа 1990 йил кўшни тумандан келин бўлиб тушган, — дейди «Ифтихор» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Омонбой Собиров. — Бир уйда қайнонаси Розия Холбоева турмуш ўртоғи Қадамбой, қайинсинглиси Ўғилжон Холбоева ва унинг икки нафар қизи яшар эди. Кейинчалик бу оила янги уй курди. Унга 1994 йили Ўғилжон опа икки фарзанди билан кўчиб ўтди. Қадамбой оға ва Гавҳар опанинг икки нафар фарзанди ҳам ота уйда туғилиб, вояга етди. Қизи турмушга чиққунга қадар шу уйда яшайди. Ўтган йили маҳалла аҳли, туман ҳокимлиги Гавҳар опанинг оилавий аҳволини инobatта олиб ўғлини уйлантиришда имкон қадар моддий ёрдам берди. Гап шундаки, бу пайтда Қадамбой оға оиласи билан яшамасди.

Қайнонаси Розия она оламдан ўтди. Тинчгина яшаб юрганди. Уй масаласида ҳеч қандай гап-сўз, келишмовчилик йўқ эди. Бирок 2012 йилдан бери оиласи билан яшамаётган Қадамбой 2016 йили расмий равишда ажрашди... Кейин маълум бўлишича, Розия онадан мерос қолган уй 2014 йили Қадамбой ўз улушидан воз кечгани сабабли қизи Ўғилжон Холбоевага тўлиқ расмийлашти-

рилган экан. Бу ҳолат 2016 йили юзага чиқди. Ҳақиқат юзасидан айтиш керакки, Гавҳар опа фарзандлари билан 2004 йилдан то 2016 йилгача барча солиқ ва коммунал тўловларни тўлади, уйни таъмирлади, томорқасида мўъжазгина боғ барпо қилди. Бир кун келиб ўз уйдан ҳайдалиши хаёлига ҳам келмаган эди...

Ҳақиқат юзасидан айтиш керакки, Гавҳар опа фарзандлари билан 2004 йилдан то 2016 йилгача барча солиқ ва коммунал тўловларни тўлади, уйни таъмирлади, томорқасида мўъжазгина боғ барпо қилди. Бир кун келиб ўз уйдан ҳайдалиши хаёлига ҳам келмаган эди...

Ҳақиқат юзасидан айтиш керакки, Гавҳар опа фарзандлари билан 2004 йилдан то 2016 йилгача барча солиқ ва коммунал тўловларни тўлади, уйни таъмирлади, томорқасида мўъжазгина боғ барпо қилди. Бир кун келиб ўз уйдан ҳайдалиши хаёлига ҳам келмаган эди...

қунида берилган №1-850 рақамли гувоҳнома асосида мулк ҳуқуқига эга бўлган Ўғилжон Холбоева уни 2019 йил 19 март куни фуқаро Жуманиязов Талъат Йўлдошевчига сотган экан.

Навбатдаги манзилимиз Янгибозор туман давлат нотариал идораси бўлди. Нотариус Бахтиёр Қозоқовга Ўғилжон Холбоева ва Талъат Жуманиязов ўртасидаги уй-жой олди-сотди шартномасини тасдиқлаш жараёни нима учун ушбу уй-жойдан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлган ва шу ерда доимий рўйхатда турунлардан сир тутилгани хусусида сўрадик:

— Авваламбор, мерос сифатида мулкка эгалик қилувчи Ўғилжон Холбоева ушбу жойни сотиш учун ҳеч кимдан розилик олиши шарт эмас, — деди Б.Қозоқов. — Юқорида сиз айтган фуқароларнинг ушбу уй-жойдан бир фойза ҳам ҳиссаси йўқ. Қолаверса, идоралараро «нотариус» электрон тизимдан олинган маълумотларга асосан бу жойда ҳеч ким рўйхатда турмайди. Агар ушбу манзилда ҳақиқатдан ҳам доимий рўйхатда турган фойдаланиш ҳуқуқи бор шахслар бўлса, биз фуқаролик кодексининг 488-модасига асосан олди-сотди шартномасининг 8-бандида бундай фуқароларнинг уй-жойдан фойдаланиш ҳуқуқини сақлаб қолиши тўғрисида ёзган бўлардик. Агар электрон тизимдаги техник хатолик натижасида ушбу шахсларнинг рўйхатда тургани хусусида нотўғри маълумот берилган бўлса, бу фуқаролар туман ички ишлар бўлимига муурожаат қилиб, хатоликни тўғриласа, мен бу уй-жой олди-сотди шартномасига ўзгартириш киритишим мумкин.

Бу изоҳдан кейин туман ИИБ паспорт бўлимига бошлиғи Жавлон Матниёзовга учрадик. Очиги, унинг гаплари бизни ажаблантирди. Нима эмиш, маълумотлар базасига киритилмай қолиши учун маҳалла фуқаролар йиғини айбдор экан! «Энди эса базага киритиш учун уйнинг янги эгаси ўз ҳужжатлари билан келиб, Мақсад Холбоев ва Гавҳар Ситановани қайтадан рўйхатга қўйишга рухсат бериши керак», дейди. Нега ахир? Нима учун салкам 30 йилдан бери рўйхатда турган уйига қайтадан рўйхатга оли-

ниши керак? Бунинг сабабини сўраганимизда қоида шунақалигини айтди. Маълумотлар базасида бор йўқлигига оидинлик киритиш учун сўраган ёрдамимиз эътиборсиз қолди.

Маҳалла оқсоқолининг айтишича, бу оила аллақачон, ҳамма қатори электрон маълумотлар базасига киритилган. Бунинг давлат хизматлари маркази орқали бемалол аниқлаш мумкин экан. Биз айнан шу йўлни танладик. Янгибозор туман давлат хизматлари марказига муурожаат қилиб, 06.05.2019 санасида берилган маълумотномага кўра, Мақсад Холбоев ва Гавҳар Ситанова Янгибозор тумани Бўзқалъа қишлоғи Танҳо кўчаси 14 уйда доимий рўйхатда туришини билдик. Ана, ҳолос..!

Қизиқ ҳолат юзага келди. Тураржой олди-сотди шартномасини расмийлаштиришда уй-жойдан фойдаланиш ҳуқуқига эга шахсларнинг ҳуқуқлари поймол этилишига сабаб, ҳақиқатдан ҳам электрон тизимдаги носозлик бўлса, нима учун нотариус ва туман ИИБ паспорт бўлимига бошлиғи одамларни сарсон қилиб, у ёқдан, бу ёққа йўлламоқда. Бу ерда чиндан ҳам сотилаётган уй-жойда доимий рўйхатда турувчилар қасддан яширилмаган бўлса, техник хатоликни тузатиш учун маҳалла раисининг маълумотномаси ва фуқароларнинг паспортларида яшаш манзили хусусидаги ИИБ муҳри етарли эмасмикин? Икки фуқаронинг уй-жойдан фойдаланиш ҳуқуқидан ноқонуний тарзда маҳрум этилишига ким айбдор? Маҳалла, нотариуси, ички ишлар бўлими ёки «ақлли» электрон тизими?

Мамакатимизда олиб борилаётган ислохотларнинг замирида, қонуларнинг устуворлиги ва инсон омили ётибди. Хоразм вилоятидаги мутасадди идора вакиллари ушбу ҳолатни ҳолисона, батафсил ўргангани, икки фуқаронинг поймол этилган ҳуқуқлари тикланади ва бунга йўл қўйган масъулларга тегишли тартибда чора кўрадилар, деб умид қиламиз. Зеро, ҳар бир фуқаронинг қонун билан белгиланган ҳуқуқлари давлат томонидан муҳофаза қилинади.

Давлатназар РЎЗМЕТОВ,
«Жамият» мухбири

Йўқ одам қандай ойлик олади?

Мансабни суистеъмол қилиш инсонни абгор қилади, мисқоллаб йиққан обрўси тўкилади. Оила, бола-чақа иснодга қолади. Қингирлик эртами- кечми, албатта, ошкор бўлади ва жазага етаклаши аниқ.

Пойтахтимизнинг Мирзо Улугбек туманида жойлашган мактаблардан бирининг директори Шарофат Рўзиева (исм-фамилиялар ўзгартирилган) қилган ишмини ҳеч ким билмайди, дея қалта ўйлаган бўлиши керак. Бўлмаса, у ҳужжатларни сохталаштирмасди. Гап шундаки, мактаб директори 2018 йил Ҳамид Бўриевнинг ахборот дарси ўқи-

тувчиси, Карима Ориповани эса кутубхоначи вазифасига ишга қабул қилиш ҳақида буйруқ чиқаради. Аслида, уларнинг иккови ҳам мактабда ишламаган. Яъниким, йўқ одамлар. Шундай бўлса-да, тўлов қозғоғларига сохта маълумот киритган. Натижалда Ҳамид Бўриев март-август ойлари учун ўн миллион сўмга яқин, Карима Орипова эса шу ойлари учун бир миллион сўмдан зиёд «иш ҳақи» олган.

Мактаб директори бу билан қаноатланмай, умумий нархи 7 миллион 123 минг 500 сўм бўлган ҳар хил турдаги товар-моддий бойликларни ҳам талон-тарож қилган. Шу аснода давлат мулкига жами 20 миллион 981 минг 929 сўм миқдоридан зарар етказган.

Мактабда ўтказилган текширувда қалбаки ҳужжат асосида пул олингани, товар-моддий бойликлар ўзлаштирилгани аниқланди. Масаланинг бу даражада

► Таассуф

жиддий тус олишини кутмаган директор мулзам бўлди. «Кечиринглар», дея қилган ишидан афсус чекди. Айтингчи, энди бунинг кимга кераги бор?..

Суд мактаб директорининг қилмишини атрофлича ўрганиб чиқиб, қонуний жазо тайинлади.

Мактаб раҳбари, оила бекаси, меҳрибор она — муқаддас аёл. Бундай чиройли ташбеҳларни аёлларимизга нисбатан жуда кўп ва ҳўп ишлатамиз. Аммо мана бундай воқеалар кўнгилни чиндан хира қилади. Аёл зотиға нисбатан қарашларимиздаги тиниқ сув каби тушунчалар дил пардасига худдики, лойқа сув секиб юборгандай бўлади.

Отабек СОДИҚОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги ИЖҚ департаменти
Мирзо Улугбек туман бўлими катта инспектори

АҚШ Венесуэлани миллий хавфсизликка таҳдид солувчи давлатлар рўйхатига киритди

Кушларнинг «никоҳ рақси»ни кўрганмисиз?

Ёзнинг жазирасида табиат кўйида дам олишнинг ҳам ўзгача завқи бор. Айниқса, кўкда парвоз қилаётган кушларни кузатиш киши кайфиятига ижобий таъсир қилади. Хаёлан ана шу кушлар билан олис-олисларга кенг қулоч ёзиб, саёҳат қиласиз.

Кушлар... Уларнинг тури, зоти, номи, кўриниши, сайраши, патлари минг хил. Ер юзида кушлар беҳисоб. Биргина Ўзбекистонда 400 дан зиёд куш тури мавжуд.

Ана шундай кушлардан бири йўрга тувалоқдир. Навоий вилоятида бу ноёб кушларни кўпайтириб, ёввойи табиат кўйида учирши билан шугулланадиган марказ фаолият кўрсатади. Юртимизнинг бетакрор табиати, иссиқлиги, ўзига хос кенгликлари ушбу кушнинг кўпайиши учун жуда мос иқлим ҳисобланади. Бу марказ 2008 йилнинг апрелида ташкил этилган. Мазкур марказ фаолияти билан яқиндан танишиш мақсадида вилоят Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бошқармаси ташкил этган медиа-турда бўлди.

Кўёшнинг айна тиги тушадиган Самарқанд ва Бухоро ораллигида Кармана туманининг чўл худудига жойлашган 300 гектар майдонни ташкил этган мазкур марказ дарвозасидан кираверишда-ёқ бу ерда ноёб ва гўзал мавжудотлар парваришланаётганини ҳис этиш қийин эмас.

— Оснён йўрга тувалоги йўқолиб кетиш хавфи остилаги куш тури ҳисобланиб, Табиатни муҳофаза қилиш Халқаро иттифоқи томонидан заиф деб таърифланган, — дейди **марказнинг иш бошқарувчиси Рустам Тўхтамурадов**.

— Бу куш Марказий Осиёда кўпайдиган, кўчиб яшайдиган куш ҳисобланади. Бу ерда кушларни тутқунликда, генетик хилма-хилликка эга бўлган кушларни ўзидан кўпайтиришга асосланган. Генетик ва ишлаб чиқариш бошқарувини амалга ошириш учун марказда йўрга тувалоқлар сунъий йўл билан кўпайтирилади. Кушларни сунъий кўпайтириш дастурига кўшимча қилиб, ёввойи популяцияни самарали мустаҳкамлашга эришиш мақсадида марказ табиатдаги тувалоқларни экологик муҳитини кузатишни ҳам амалга оширади. Ушбу экологик ишлар бир неча йил аввал бошланган бўлиб, бу кушларнинг никоҳ рақси ва тухум кўйиш жойларини белгилаш, баҳор мавсумида тувалоқлар

либ, ёввойи популяцияни самарали мустаҳкамлашга эришиш мақсадида марказ табиатдаги тувалоқларни экологик муҳитини кузатишни ҳам амалга оширади. Ушбу экологик ишлар бир неча йил аввал бошланган бўлиб, бу кушларнинг никоҳ рақси ва тухум кўйиш жойларини белгилаш, баҳор мавсумида тувалоқлар

либ, ёввойи популяцияни самарали мустаҳкамлашга эришиш мақсадида марказ табиатдаги тувалоқларни экологик муҳитини кузатишни ҳам амалга оширади. Ушбу экологик ишлар бир неча йил аввал бошланган бўлиб, бу кушларнинг никоҳ рақси ва тухум кўйиш жойларини белгилаш, баҳор мавсумида тувалоқлар

Алла Деллер хоним билан инглиз тилида гаплашаётган кушбоқар йигит-қизларга ҳавасимиз келди.

— Кушнинг жўжалари тухумдан 21 кунда очилади, — дейди **кушбоқарлар бўлими масъули Дилрабо Ҳошимова**. — Эллика яқин ишчи уларни ўн кунга қалар парваришлаймиз. Аини пайтда 750 та полапон бор. Кейин 15-20 кун уларга қўлда алоҳида-алоҳида овқат берилади.

популяциясининг зичлигини аниқлаш, кўпайиш самарадорлигини кузатиш ва уларнинг озикланиш жойларини баҳолаш билан бир қаторда генетик таҳлиллар учун биологик намуналар олишни ўз ичига олади.

Кушларнинг яшаш жойи, жўжаларининг инкубациядан чиқиши, озиклантириш, уларни дастлабки парвариш қилиш, табиат кўйида учиршига тайёрланадиган жойларининг алоҳида-алоҳида экани жараённинг тизимли ташкил этилганини кўрсатиб турибди.

— Бу йил жуда боракали келди, — дейди **марказ ходими Нилуфар Ҳусенова**. — Ҳозирги мавсумда ҳар қачонгидан кўра кўп, яъни 7816 дона тухум олинди. Бу ерда ишлаб нафақат куш тилини, балки инглиз тилини ҳам ўргандик. Ҳозир ҳаммамиз инглиз тилида худди ўз она тилимиздагидек бемалол гаплаша оламиз.

Дарҳақиқат, марказда узоқ йиллик ҳамкорлик лойиҳасига асосан масъул лавозимда ишлаётган франциялик

20 кунлик бўлгандан кейин ўз насибаларини ўзлари териб ейтишни ўрганади. Улар бир ойлик бўлгандан кейин махсус кенг ва узун тунелларда учиршига тайёрланади. 45 кунликдан 90 кунлик бўлгунча, яъни август ва сентябрь ойларида табиат кўйида учирилади. Барча кушлар ветеринарлар томонидан 2 марта эмланади. Осмонга парвоз қилиши учун 5 та пати бўлиши кераклигини кузатамиз. Учишга осон бўлиши учун диетига амал қилишнинг таъминлаймиз.

Йўрга тувалоқни асраш марказидан олинган маълумотларга кўра, 2012 йилдан буён шу вақтга қалар марказ томонидан 10 мингта яқин йўрга тувалоқ ёввойи табиатга учирилган.

Бу кушлар гарчи қафасларда парваришланаётган бўлса-да, улар ўзларини тутқунликда эмас, эркин ва бахтиёр ҳис этишларини рақса тушишлари, қанотларини ёйиб турли кўринишларга кириши мисолида яққол кўриш мумкин.

Маруся ҲОСИЛОВА

► Таълим

келажакда маҳоратли ва иқтидорли инсон бўлиб шаклланишига асос бўлиб хизмат қилади. Бундай қўлайликларни кўрган фарзандингиз энди боғчага бораман, деб хархаша қилиш шубҳасиз.

Тумандаги 15-сонли мактабгача таълим муассасасида ҳам бу каби ишларни кузатиш мумкин. Ораста ва файзли боғча ҳовлиси ҳар тонг болаларни бағрига чорлайди. Мазкур болалар боғчаси биноси тўлиқ таъмирланди. Қурилиш ишлари давомида масканда болалар учун 9 та янги ёзги айвон қуриб битказилди. Аини пайтда «Илк қалам» дастури асосида таълим-тарбия берилмоқда. Бу ерда, шунингдек, кичкинтойлар учун ҳунармандчилик ва спорт тўғрисидаги ташкил этилган. Айниқса, бадий гимнастика машғулотлари малакали мутахассислар томонидан олиб борилиши муассасага кичкинтойларни янада кўпроқ жалб этиш, ота-оналарнинг ишончини қозонишга имконият яратаётди.

Бир сўз билан айтганда, Риштон туманида кичкинтойларни мактабгача таълим муассасасига кенг қамраш, уларнинг соғлом ўсиб-ўлғайиши учун барча эзгу саъй-ҳаракатлар амалга ошириляпти. Болалар боғчалар сўнг мактабга билим эгаллашга тайёр бўлиб, илм олиш вақтида қийинчиликсиз фири сирларини мукамал ўзлаштириши янада қувонарлидир.

Рустам МАМАЖОНОВ,
«Жамият» мухбири

Фарзандингиз боғчага бораман, деб хархаша қилади

Тарбия инсон камолоти ва ҳаётида муҳим ўрин тутади. Ўғил-қизга, айниқса, болаликданоқ берилган яхши ва тўғри тарбия уларнинг билимли, доно, юксак ақду заковатли бўлиб улғайишларига пухта замин яратади. Бугунги кунда мамлакатимизда мактабгача таълим тизимида амалга оширилаётган ислохотлар ҳам болажонларнинг ҳар томонлама баркамол, соғлом ривожланишига шароит яратмоқда.

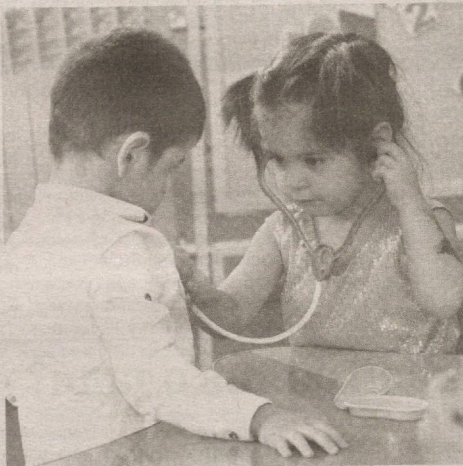
Давлатимиз раҳбарининг тегишли қарорига асосан Риштон туманида мактабгача таълим бўлими ташкил этилиб, бўлим биносини таъмирлаш учун 400 миллион сўм маблағ ажратилди. Ҳозирда ушбу муассасаларда 42,5 шта бирлиги ташкил этилиб, бугунги кунда 45 нафар ходим меҳнат қилмоқда. Аини пайтда туманда 51 та мактабгача таълим муассасаси фаолият кўрсатиб келаётди.

Аҳолининг талаби ва истакларидан келиб чиқиб, ўтган йилнинг декабрь ойида тумандаги Чек-Жалаер, Чек-Насриддин, Узун кўча, Сўхобод, Богистон, Ёйилма ва Чўнгара маҳалла фуқаролар йиғинларида жойлашган 7 та фаолиятсиз филиал биноларида алоҳида муассаса мақомига эга бўлган болалар боғ-

чалари фаолиятини йўлга қўйиш мақсадида туман ҳокимининг тегишли қарорлари қабул қилиниб, эскиларининг ўрнига янги мактабгача таълим муассасалари ташкил этилди. Туманда 3-7 ёшли болаларни мактабгача таълимга қамраш бўйича 2018 йил ҳамда 2019 йилнинг ўтган даври мобайнида жами 24 та мактабгача таълим муассасаларига туман ҳокимининг қарори билан алоҳида муассаса мақоми берилди. 102 та кунли узайтирилган қисқа муддатли гуруҳлар очилди. Шу билан бирга 11 та нодавлат мактабгача таълим муассасалари фаолияти йўлга қўйилди.

Туманда 6 ёшли болалар сони 3 минг 515 нафарни ташкил этиб, шундан бугунги кунда 1 минг 247 нафари боғчаларга қамраб олинган. Риштондаги 24-сонли мактабгача таълим муассасасида ҳам кичкинтой ва ширинтойларни тарбиялаш борасида муҳим амалий саъй-ҳаракатлар бажарилмоқда.

280 ўринли ушбу даргоҳда 260 нафар бола 11 та гуруҳда тарбияланмоқда. Уларнинг соғлом ривожланиши учун барча қўлай шарт-шароит яратилган. Хусусан, тўғри овқатланиши учун витаминларга бойитилган фойдалан озиқ-овқат маҳсулотлари, озода ошхона, машғулотлар хонаси, ётоқхона, эрта-

лар майдончаси кичкинтойлар бегубор болалик чоғларини шодон ва бахтиёр ўтказишига имконият яратаётди. Боғчага олиб келинган миллий ўйинчоқлар эса эртанинг эгаларининг миллий қадрият ва анаъаналаримизни болаликданоқ ўрганиб боришига ёрдам беради. Қақажон кичкинтойларнинг боғча опаларидан ўрганиб айтаётган ўзбек, рус, инглиз тилидаги гўзал шеър ва кўшиқлари, ажайиб рақслари уларнинг

Вашингтонда ўтган конфессиялараро ифторда илк марта Ўзбекистон муфтийси иштирок этди.

Санъаткорлар солиқ тўламайди(ми)?

Саҳна — муқаддас даргоҳ, Буни ўзининг ноёб иқтидори ва истеъдоди билан элардоғида бўлган санъаткорлар кўп бор таъкидлашган. Аммо «санъатнинг нони қаттиқ» деб эътироф этилган бўлса-да, кейинги пайтларда мўмай даромад топиш илинжида уни «енгил бизнес»га айлантириб олганлар ҳам, афсуски, учраб турибди. Бу эса, ҳақиқий ўзбек санъатиға соя солмоқда. Оқибати маълум: концерт-томоша тadbирларини ўтказиш тартибининг қўпол тарзда бузилишиға, эстрада ижрочилари томонидан одоб-ахлоқ меъёрларига риоя қилинмаслиғига, улар томонидан бадий жиҳатдан саёз мусиқий асарларнинг ижро этилишиға олиб келмоқда.

Бадий жиҳатдан юксак мусиқа асарларини яратишни таъминлаш, уларни қўллаб-қувватлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг бир нечта қарорлари билан концерт-томоша фаолиятини тартибга солиш, уни лицензиялаш тартибига бир қатор ўзгаришлар киритилди.

Жумладан, Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 11 майдаги 270-сон қарори билан лицензия ва рухсатнома талаблари ҳамда шартлариға қатъий риоя этилишини таъминлаш, лицензиялар ва концерт томоша тadbирларининг ташкилотчилари томонидан қонунчилик талабларининг бажарилиши юзасидан тизимли назорат ўрнатиш «Ўзбекконцерт» давлат муассасаси зиммасига юклатилди. Яъни, концерт-томоша фаолиятини лицензиялаш Миллий эстрада санъатини ривожлантириш ва мувофиқлаштириш кенгаши ҳузуридаги ижодий кўмаклашувчи вакиллар гуруҳининг ҳулосалари асосида Ўзбекистон

Республикаси Маданият вазирлиги ҳузуридаги «Ўзбекконцерт» давлат муассасаси томонидан амалга оширилади.

Ҳўш, лицензияни қимлар олиши мумкин? У фақат ижрочиларға — жисмоний шахсларға ва ижодий жамоаларға — юридик шахсларға берилди.

Айтиш мумкинки, «Концерт томоша фаолиятини лицензиялаш тартиби тўғрисидаги Низомға киритилган ўзгаришлар билан санъат аҳли, шу йўналишда талбиркорлик билан шуғулланувчилар учун бир мунча қулайликларни кўриш мумкин. Аслида, олинган лицензия 5 йил муддатға амал қилади. Аммо талабгорнинг аризасига кўра, 5 йилдан кам муддат ҳам берилиши мумкин. Ўзгариш киритилуна қадар унинг «энг кам вақти» 1 йил эди. Юқоридаги ҳужжат билан у 3 ойғача қисқарди.

Яна бир муҳим ўзгариш давлат божини тўлашда кўриш мумкин. Авваллари бу маблағ лицензия талабгорлари томонидан эстрада санъатини ривожлантириш жамғармасининг депозит ҳисоб рақамларига ўтказиларди. Ўзгариш билан эндиликда лицензияловчи органнинг махсус ҳисоб рақамига тўланади ва у қуйидаги тақсимланади:

30 фоизи — республика бюджетига;
70 фоизи — Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги ҳузуридаги Маданият ва санъатни ривожлантириш жамғармасининг ҳисоб рақамига.

Дарвоқе, авваллари лицензия берилган санъаткор билан ўтмасдан, лицензиянинг амал қилиши тўхтатиладу ёки у беқор қилинганда давлат божи бир йиллик миқдорда ундирилди. Бу эса, санъат эндигина қириб келаётган истеълоларни, уларни юзага чиқармоқчи бўлаётганларни бироз ўйлантирди. Эндиликда у ўз кучини йўқотди.

Табиийки, лицензия олишга талабгорларни қанча миқдорда давлат божи тўлаши ҳақидаги маълумот ҳам қизиқтиради. Шуни

алоҳида таъкидлаш жоизки, уни ундиришда адолатлик тамойилиға амал қилинади. Концерт-томоша фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқиға лицензия олган юридик шахслар ҳар бир ижрочиға берилган рейтинг гуруҳига боғлиқ равишда табақалаштирилган миқдорда давлат божи тўлайди.

Давлат божи миқдори ҳар бир лицензия талабгори учун унга берилган рейтинг гуруҳига боғлиқ равишда белгиланади. Масалан, I-гуруҳға мансублар ижодий фаолияти давомида камида 4 та мусиқий альбом чиқарган, атоқли ёзувчи ва шоирлар билан ўзаро ҳамкорликни йўлга қўйган бўлиши керак. Шунингдек, «Ўзбекистон Республикаси халқ артисти» ёки бошқа фахрий унвонлари ҳамда республика ва халқаро даражадаги кўрик-танлов ғолиби димломлари мавжудлиги инобатға олинади. Бу гуруҳдаги ҳар кам ойлик иш ҳақининг 195 баробари миқдорда давлат божи тўлайди. Шу тўланган маблағ ҳисобидан солиқ ушлаб қолинади. Санъаткорлар ўзининг ижодий йўналишида бошқа турдаги солиқларни тўламайди.

Ўзгаришларда кекса ёшдагилар, ноғиронлар ва ёшлар

манфаатиға ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Масалан, пенсионерлар, I ва II гуруҳ ноғиронлари концерт-томоша фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқи учун давлат божларидан озол қилинган. IV рейтинг гуруҳига мансуб таълим муассасаларида ўқийётган ҳамда биринчи марта лицензия олаётган ижрочилар ушбу таълим муассасасида таълим олиш даврида (тегишли тасдиқловчи ҳужжат мавжуд бўлганда) лицензия берилган санадан бошлаб кўпи билан бир йил мобайнида давлат божи тўламайди. Агарда бу гуруҳға киритилганлар энг кам ойлик иш ҳақининг 40 баробари миқдорда давлат божи тўлаши кераклигини инобатға оласак, демаски, уларнинг ижодий фаолиятини янада ривожлантириш, янги куй ва кўшиқлар яратиш учун имконият тақдим этилмоқда.

Албатта, бундай ўзгаришлардан кўзланган мақсад, анъаналарға бой ўзбек санъатининг жаҳон миқёсида обрўсини янада юксалтирилган истеълоларни кашф этиш, нозик дид билан яратилган мусиқий асарлар салмогини янада кўпайтиришдир. Ахир, мамлакатни дунёға танитишда санъат энг асосий восита эканлигини Шерали Жураев, Муножот Йўлчиева, Абдуҳшом Исмоилов каби санъат дарғалари аллақачон исботлаб қўйган.

Дилмурод ПАРПИЕВ,
Анджон вилояти давлат солиқ бошқармаси жамоатчилик билан алоқа ва ҳуқуқий ахборот шўбаси катта инспектори

«SURXON RIELTOR SERVIS» МЧЖ очик аукцион савдоларига таклиф этади.

2019 йил 24 июнь куни соат 11:00 да Термиз шаҳри, «Сўфи Оллоҳёр» кўчаси ёқасида бошланғич баҳоси ошиб бориши тартибига ўтказилган очик аукцион савдосига Сурхонларё вилояти «Агротимёҳимоя» ХАЖ тизимидаги 10 дондан иборат минерал ўғитлар тарқатиш шохобчаси кўйилмоқда.

1. Узув туман «Серхаракат» маҳалласи ҳудудида жойлашган умумий ер майдони 480,49 квадрат метр бўлган «Минерал ўғитлар омбори» биноси.
Бошланғич баҳоси: 37 200 000 сўм.

2. Узув туман «Файзобод» маҳалласи ҳудудида жойлашган умумий ер майдони 320,92 квадрат метр бўлган «Минерал ўғитлар омбори» биноси.
Бошланғич баҳоси: 30 900 000 сўм.

3. Музробод туман «Тонг юлдузи» маҳалласи ҳудудида жойлашган умумий ер майдони 664,17 квадрат метр бўлган «Ўғит тарқатиш шохобчаси» биноси.
Бошланғич баҳоси: 8 400 000 сўм.

4. Музробод туман «Орият» маҳалласи ҳудудида жойлашган умумий ер майдони 841,22 кв.м бўлган «Минерал ўғит тарқатиш шохобчаси» биноси.
Бошланғич баҳоси: 47 900 000 сўм.

5. Шўрчи туман ҳудудида жойлашган умумий ер майдони 304,88 квадрат метр бўлган «Омборхона ва қорувулхона» биноси.
Бошланғич баҳоси: 10 300 000 сўм.

6. Олтинсой туман «Ю.Охунбобоев» маҳалласи ҳудудида жойлашган умумий ер майдони 1151,42 квадрат метр бўлган «Маъмурий ва ҳўжалик» биноси.
Бошланғич баҳоси: 23 850 000 сўм.

7. Музробод туман «Чегарачи» маҳалласи ҳудудида жойлашган умумий ер майдони 822,75 квадрат метр

бўлган «Минерал ўғит тарқатиш шохобчаси» биноси.
Бошланғич баҳоси: 10 700 000 сўм.

8. Сарийоё туман «Анорзор» маҳалласи ҳудудида жойлашган умумий ер майдони 486,40 квадрат метр бўлган «Омборхона» биноси.
Бошланғич баҳоси: 19 900 000 сўм.

9. Денов туман «Боғи Эрам» маҳалласи ҳудудида жойлашган умумий ер майдони 592,60 квадрат метр бўлган минерал ўғитлар омборхонаси биноси.
Бошланғич баҳоси: 46 500 000 сўм.

10. Денов туман «Қораланг» маҳалласи ҳудудида жойлашган умумий ер майдони 25,40 квадрат метр бўлган минерал ўғитлар омборхонаси биноси.
Бошланғич баҳоси: 16 420 000 сўм.

11. Денов туман «Катта қарши» маҳалласи ҳудудида жойлашган умумий ер майдони 319,0 квадрат метр бўлган минерал ўғитлар омбори биноси.
Бошланғич баҳоси: 8 300 000 сўм.

Савдода иштирок этишни хоҳлаган талабгорлар объектлар билан Сурхонларё вилояти «Агротимёҳимоя» ХАЖ масъул ходимлари орқали танишишлари мумкин.

Аукцион савдосида қатнашиш учун талабномалар ҳабарнома чиққан кундан бошлаб 2019 йил 21 июнь соат 18:00 гача ҳар куни (дам олиш ва байрам кунларида ташқари) Термиз шаҳри, «Сўфи Оллоҳёр» кўчаси ёқасида, соат 9:00 дан 18:00 гача қабул қилинади.

Юқоридаги мулклар 2018 йил 24 июндаги аукцион савдосида сотилмаган тақдирда, ёки савдо ғолиби белгиланган муддатда шартнома имзолангандан бош тортса, шартнома имзолангандан сўнг шартнома шартларини

бажармаса, такрорий аукцион савдоси 2019 йил 9 ва 24 июль 8 ва 23 август кунлари соат 11:00 да бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз.

Аукцион савдоси ғолиби савдо ўтган кундан бошлаб 10 (ўн) календар куни ичида сотувчи билан олди-сотди шартномасини тузиш ва шартнома тузилган санадан бошлаб 30 (ўттиз) календар куни ичида мулкнинг сотилиш баҳосини тўлаб бериш мажбуриятини олади.

Аукцион савдоларида қатнашиш истагини билдирган жисмоний ва юридик шахслар закатат келишувни тузилганидан кейин, объект бошланғич баҳосининг 15 (ўн беш) фоизи миқдорига «SURXON RIELTOR SERVIS» МЧЖнинг ХАБ «Траст банк» Термиз филиалидаги (МФО: 01063.ИНН: 304558702), 2020 8000 3007 1118 3001 ҳисоб рақамига закатат пули тўлашлари ва закатат пули тўланганини тасдиқловчи ҳужжат билан бирга қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари шарт:

Жисмоний шахслар: фуқаролик паспорти, СТИР (Солиқ тўловчининг идентификация рақами);

Юридик шахслар: Давлат рўйхатидан ўтгани тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси, агар ваколатли шахс қатнашса, ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, унинг шахсини тасдиқловчи ҳужжат илова қилинган ҳолда СТИР (Солиқ тўловчининг идентификация рақами).

Мурожаат учун манзил:
«SURXON RIELTOR SERVIS»
МЧЖ Термиз шаҳри
Сўфи Оллоҳёр кўчаси ёқаси.
Телефон: 0(376) 223-77-83
Хизматлар лицензияланган.
Лицензия RR-0291.

ЭЪЛОН

«SURXON SAVDO INVEST» МЧЖ очик аукцион савдоларига таклиф этади.

2019 йил 24 июнь куни соат 11:00 да Термиз шаҳри «Сўфи Оллоҳёр» кўчаси ёқасида очик аукцион комиссияси иштирокида мулкнинг бошланғич баҳоси ошиб бориши тартибига ўтказилган очик аукцион савдосига қуйидаги автотранспорт воситаси кўйилмоқда:

1. «Сурхонларё минтақавий пахта терминали» масъулияти чекланган жамиятиға тегишли бўлган 2002-йилда ишлаб чиқарилган 75/886 КАА давлат рақамли «ГАСБАНТОПЕЛЬОМЕГА» русумли автомашинаси.

Бошланғич баҳоси: 13 600 000 сўм.
Автотранспорт воситаси билан «Сурхонларё минтақавий пахта терминали» масъулияти чекланган жамияти ходими иштирокида бевосита жойига чиқиб танишишлари мумкин.

Юқоридаги мулк 2019 йил 24 июндаги аукцион савдосида сотилмаган тақдирда, ёки савдо ғолиби белгиланган муддатда шартнома имзоланган бош тортса шартнома имзолангандан сўнг шартнома шартлари бажармаса такрорий аукцион савдолари 2019 йил 9 ва 24 июль кунлари соат 11:00 да бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз.

Аукцион савдосида қатнашиш учун жисмоний шахслардан паспорт нусхаси, юридик шахслардан таъсис ҳужжатлари, агар ваколатли шахс қатнашса, ўрнатилган тартибда белгиланган ишончнома тақдим қилиши лозим.

Аукцион савдосида қатнашиш учун харидорлар закатат пули тўғрисида келишувни имзолаб, закатат пулини тўлаган харидорлардан аризаларни қабул қилиш савдо бошланганидан 3 (уч) соат олдин тўхтатилади.

Талабгорлар «Закатат пули тўғрисидаги келишув»ни имзолангандан сўнг объект бошланғич баҳосининг 15 фоиздан кам бўлмаган миқдорда закатат пулини «SURXON SAVDO INVEST» масъулияти чекланган жамиятининг Х/р: 20208000100512709001, ИНН: 303477661 ХАБ «Трастбанк» Термиз филиали МФО: 01063 ҳисоб рақамига тўлашлари ва қуйидаги ҳужжатларни икки нусхада топширишлари керак: жисмоний шахслар паспорт нусхаси, закатат пули тўланганлиги ҳақида тўлов ҳужжати, ваколатли шахс қатнашса ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган ишончнома.

Қўшимча маълумотлар олиш манзили:
Термиз шаҳри «Сўфи Оллоҳёр» кўчаси ёқаси.
Телефон: 0 (376) 223-77-83
Гувоҳнома №903

ФИФА Қатар мезбонлик қиладиган Жаҳон Чемпионати — 2022 мусобақасида иштирокчилар сонини 48 таға ошириш ҳамда бир қанча учрашувларни қўшни мамлакатларда ўтказиш ғоясини маъқулламади.

Умрбоқий мерос тантанаси

«Умрбоқий мерос» маркази Ўзбекистон қашталарини ЮНЕСКОнинг «Инсоният номоддий маданий мероси» репрезентатив рўйхатига киритиш таклифи билан чиқди. Бу эса Миллий комиссия томонидан қўллаб-қувватланди.

Бу ҳақда марказ томонидан ташкил этилган матбуот анжуманида алоҳида таъкидланди.

Қайд этилганидек, «Умрбоқий мерос» маркази жорий йилнинг февраль ойида ўз фаолиятини бошлади. Яқинда Ўзбекистон Нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциациясига аъзо бўлди.

Ташкилот ҳалқимизнинг юксак маданияти, бетакрор санъати, ўлмас қадриятлари,

асаларига кенг жалб қилиш, уларнинг маънавиятини юксалтириш, китобхонликни ривожлантириш, хотин-қизлар бандлигини таъминлашга оид йўналишлари мазкур марказ фаолиятида ҳам ўзининг ёрқин ифодасини топган.

— Ташкилотимиз қисқа вақт ичида маънавиятимиз ривож, маърифатимиз асоси учун қатор ишларни амалга оширди, — дейди марказ раҳбари **Лутфия Мирзаева**. — Жорий йилнинг март ойида Хитой Халқ Республикаси Аньхой провинцияси Маданият тарғибот маркази директори Chen Zhog ҳамда Чжухай провинцияси Маданият тарғибот маркази директори Тап билан маданий ҳамкорликни йўлга қўйиш борасида музокаралар ўтказилди. Ўзбекистон — Сингапур туристик маркази раҳбари жаноб Руди билан ҳам суҳбатлашиб, ўзаро туристик алоқаларни йўлга қўйишга келишилди.

Анжуман доирасида миллий анъана ва қадриятларимиз, халқ амалии санъати ҳамда хунармандчиликка оид кўرғазма ташкил этилди.

Маъсула ЁҚУБОВА

беқиёс хунармандчилиги, номоддий маданий меросини нафақат республикада, балки бутун дунёга тарғиб қилишни мақсад қилган. Шунингдек, давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган бешта муҳим ташаббуснинг ёшларни маданият ва санъат мус-

Ислоҳни ўзимиздан бошлайлик

Тил миллатларнинг улкан бойлиги ва бебаҳо мулки, деб бежиз айтишмайди. Чунки у миллатнинг мавжудлиги, яшаётганлиги, ўз тақдирига ўзи эғалигини ифодалайди.

Асосий Қонунимизнинг 4-моддасида Ўзбекистон Республикасининг давлат тили ўзбек тили экани қайд этилган. Шу билан бирга, «Давлат тили ҳақида»ги Қонунда ўзбек тилига давлат тили мақомининг берилиши мамлакатимиз ҳудудида яшовчи миллат ва элатларнинг ўз она тилини қўллашдан иборат конституциявий ҳуқуқларига монелик қилмаслиги белгиланган.

Фуқаролар миллатлараро муомала тилини ўз хоҳишларига кўра танлаш ҳуқуқига эгадирлар. Мамлакатимизда давлат тилини ўрганиш учун барчага тенг шарт-шароитлар яратилган, миллатлар ва элатларнинг тилларига иззат-ҳурмат билан муносабатда бўлиш таъминланган. Давлат тилига ёки бошқа тилларга менсимай, ҳусумат билан қараш тақиқланади. Фуқароларнинг ўзаро муомала, тарбия ва таълим олиш тилини эркин танлаш ҳуқуқини амалга оширишга тўсқинлик қилувчи шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўлади.

Давлат тилининг муҳим белгиларидан бири, унинг барча расмий иш юритишда тўлалигича қўланилишидир. Давлат тили ҳақидаги қонун кўра, Ўзбекистон ҳудудида яшовчи ҳар бир шахснинг давлат, жамоат идоралари ва ташкилотларига иш юзасидан таклиф, ариза ҳамда шикоят билан давлат тилида мурожаат этиш ва жавоблар олиш ҳуқуқи таъминланади. Ўзбекистонда ишловчи барча мансабдор шахслар, раҳбар ходимлар ўз хизмат вазифаларини бажариш учун давлат тилини эгаллашлари лозим.

Юртимизда қонунлар, қарорлар, фармонлар ва бошқа ҳужжатлар бевосита давлат тилида қабул қилинмоқда. Ҳозирда турли йиғилишлар, мажлислар ва кенгашлар ҳам давлат тилида ўтказилаётгани қонуннинг тобора ҳаётимизга сингиб бораётганини кўрсатяпти.

Биз аждолардан авлодларга ўтиб келаётган бебаҳо бойликнинг ворислари сифатида она тилимизни асраб-авайлашимиз, уни бойитиш, нуфузини янада ошириш устида доимий ишлашимиз зарур. Айниқса,

фундаменталь фанлар, замонавий коммуникация ва ахборот технологиялари, банк-молия тизими каби муҳим соҳаларда она тилимизнинг қўлланиш доирасини кенгайтириш, этимологик ва қиссий луғатлар нашр этиш, зарур атам ва иборалар, тушунча ҳамда категорияларни ишлаб чиқиш, қисқача айтганда, ўзбек тилини илмий асосда ҳар томонлама ривожлантириш миллий ўзликни, Ватан туйғусини англашдек эзгу мақсадларга хизмат қилиши, шубҳасиз.

Айни вақтда жамиятимизда тил маданиятини ошириш борасида ҳали кўп ишларни амалга оширишимиз лозимлигини ҳам унутмаслигимиз зарур. Айниқса, баъзан расмий мулоқотларда, телевидение кўрсатувлари ва радио эшиттиришларда алабий тил қоидаларига риоя қилмаслик, фақат маълум бир ҳудуд доирасида ишлатиладиган шева элементларини кўшиб гапириш, кўча бўйлаб осилган реклама ва баннерларда, турли ташкилотлар, ижтимоий-маиший муассасаларга ном қўйишда ажнабий атама ва сўзлардан фойдаланиш ҳолатлари учраётгани бу масалаларнинг ҳали-ҳануз долзарб бўлиб қолаётганини кўрсатади. Давлат тилига бўлаётган ҳар қандай ҳурматсизлик, унинг қонун-қоидаларини менсимаслик халқимизни ранжитиши, шубҳасиз. Зеро, бобомиз Алишер Навоий таъбири билан айтганда, тилга ихтиёрсиз — элга эътиборсиздир.

Умуман, давлат тили мақоми акс этган Конституциямиз ва қонуннинг ижроси таъминланиши, бир томондан, мамлакатимиз тараққиёти ва халқимизнинг маънавий камолотига хизмат қилса, иккинчи томондан, бошқа миллат ва элатларнинг тенг ҳуқуқлиги сақлаб қолинишида, уларнинг тиллари, урф-одатлари ва анъаналари ривожиди муҳим аҳамият касб этади.

Н.МУСТАФОЕВА,
Тошкент давлат юридик университети катта ўқитувчиси.

Б-ҲАВО	
24 май	+20°C
25 май	+24°C
26 май	+28°C
27 май	+31°C
28 май	+32°C
29 май	+33°C
30 май	+32°C

ob-havo.uz сайтидан олинган.

ЖАМИЯТ

Муассислар:

Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

Ўзбекистон Нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси.

Ўзбекистон Мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди.

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси.

«Маҳалла» хайрия жамоат фонди. Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партияси.

Ўзбекистон экологик ҳаракати. Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси.

«Фуқаролик жамияти — Гражданское общество — Civil society» журнали.

Бош муҳаррир Мақсуд ЖОНИХОНОВ

Таҳрир хайъати:

Рустам Комилов
Рустам Қосимов
Борий Алихонов
Акмал Саидов
Шавкат Жавлонов
Руфат Нейматов

Газета таҳририятнинг компьютер бўлимида саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида chop этилди.

Манзил: Буюк Турон кўчаси 41. Буюртма рақами Г-514 Адади: 2005.

Жума куни чиқади. Қоғоз бичими А-3, ҳажми 2 босма табоқ. Баҳоси келишилган нарҳда.

Газета Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигида 2006 йил 0010-рақам билан рўйхатга олинган.

ISSN 2010-7722

Навбатчи: Нуриддин Убайдуллаев

Дизайнер: Бегали Эшонкулов

100000, Тошкент шаҳри Матбуотчилар кўчаси 32.

Маълумот учун телефонлар: (71) 233-72-77, 236-10-87, 233-91-55

Реклама ва эълонлар учун: Электрон почта: jamiyat@mail.ru Газета индекси — 131

«ЖАМИЯТ»дан олинган маълумотларда манба сифатида газета номи кўрсатилиши шарт.

ЎЗА яқини:
Топширилган вақти: 19.45
1 2 3 4 6

bong.uz

АССОСИ ЖАМИЯТ СИЁСАТ МУНОСАБАТЛАРИНИ ХАҚИДА СТОИТ

Сўнги янгиликлар

Энг кўп ўрилган

Энди «Жамият» ижтимоий-сиёсий газетасида chop этилаётган мақолалар ҳамда юртимизда ва хорижда содир бўлаётган воқеа-ҳодисаларни bong.uz сайтида ҳам кузатиб боришингиз мумкин.

Бизни ижтимоий тармоқларда топинг:
Telegram: <https://t.me/bonguz1>
Фейсбук: www.facebook.com/bonguznews

«Мен ҳам намоз ўқийман» китоби кўзи ожизлар учун Брайл ёзувида нашр этилди.